

KOPA-hankkeen tilannekatsaus**Sivltk 29.04.2021 § 20** Valmistelija sivistysjohtaja Tarja Puro**KOPA / Sueviitti**

Kuntaliitto toteuttaa vuosina 2020-2021 verkostoprojektin, jonka tavoitteena on kuntien, koulutuksen järjestäjien ja koulutusmuotojen välisillä yhteistyömuodoilla löytää toimivia ratkaisuja koulutuksen saatavuuden, saavutettavuuden ja laadun varmistamiseen eri puolilla maata.

Alajärven kaupunki, Evijärven, Lappajärven ja Vimpelin kunnat sekä Järviseudun ammatti-instituutti ovat tehneet sopimuksen ja sitoutuvat yhdessä toteuttamaan ja maksamaan *Sueviitti - Järviseudun koulutuspalvelut –hankkeen* projektisuunnitelman mukaisesti. Syntyneet kustannukset on sovittu jaettavaksi kuntien asukasluvun suhteessa.

Alueellinen tavoite ja haaste ja niiden kytkeytyminen projektin tavoitteisiin

Ensisijaisena tavoitteena on koulutuspalveluiden saavutettavuuden turvaaminen Järviseudun alueella taloudellisesti kestävällä pohjalla. Erityisenä haasteena on pienenevät ikäryhmät sekä perusopetuksessa että toisen asteen koulutuksessa. Kuinka taataan jokaiselle nuorelle mahdollisuus opiskella kotoa käsin, koska perinteinen yksiköittäin palveluja tarjoava järjestelmä ei ole enää toimiva ratkaisu. Samalla pyritään turvaamaan laadukkaan perusopetuksen jatkuminen kaikissa kunnissa.

Liite 1 Järviseudun kuntien oppilaskehitys

Väestökehitys on hankkeen kunnissa laskeva ja edelleen syntyvyyden odotetaan laskevan. Nykyisten oppilaskehitystä kuvaavien tilastojen mukaan perusopetuksen oppilaiden määrä laskee koko alueella.

Saatavuuden ja saavutettavuuden takia hanke kehittää lukioiden yhteistä opetussuunnitelmaa ja opintotarjotinta, lisää verkko-opetusta sekä luo yhteisiä opiskelijahuolto- ja palveluja (erityisopetus, kuraattori- ja koulupsykologipalvelut). Opetustarjonnan monipuolistamiseksi ja laajentamiseksi tarkastelun alle otetaan myös toisen asteen yhteiset työelämäopinnot. Koulutuksen järjestämiseksi tarkastellaan myös yhteisten opettajien käyttöä. Oppilaitos- tai rakennuskohtaisesta ajattelusta halutaan siirtyä tarjonta- ja palveluajatteluun: miten tarjoamme opinnot yhdessä alueen nuorille.

Hankkeessa valmistaudutaan myös muilta osin tulevaan ennakoituun muutokseen:

- Henkilöstötarpeen ennakointi ja henkilöstöressurssin käyttö muuttuvan opiskelijamäärän opintojen järjestämisessä ml. perusopetus. Alueen erityispiirteenä on jo nyt perus- ja lukio-opetuksen yhteiset opettajat.
- Tukipalvelujen yhtenäistäminen ja tehostaminen perusturvan kanssa.
- Valmistavan opetuksen yhtenäistäminen alueelle tulevien ulkomaalaisten opiskelijoiden ja työntekijöiden sekä heidän perheidensä kotouttamiseksi. Tällä hetkellä alueen ammatillisen koulutuksen opiskelijoista on yli 25% ulkomaalaistaustaisia.

Liite 2. Järviseudun kuntien palvelutarpeiden kehitys 2018-2040

Hankkeen eteneminen

Hankkeen ensisijaisena toimijana ja valmistelijana toimii KOPA-työryhmi, jonka kokoonpanoon kuuluvat Alajärven, Evijärven ja Lappajärven sivistysjohtajat, JAMIn johtaja sekä Alajärven ja Vimpelin sekä Evijärven lukio-opetuksen rehtorit. Hanketta on ohjattu Kuntaliiton järjestämien tilaisuuksien kautta ja hankkeiden yhteyshenkilöiden tapaamisten kautta.

Hankkeen yhteydessä on järjestetty alueen kunta- ja oppilaitosjohdon tapaaminen Lappajärvellä 12.11.2021. Tilaisuuden lopputuloksena laadittiin skenaariot Järviseudun alueen tulevaisuuden koulutuspalveluista ja niiden pohjalta KOPA-työryhmi laati vaihtoehtoiset järjestämismallit esitettäväksi kuntien päättäjille. Samalla kuntajohdon tulee antaa suuntaviivat valmisteluryhmälle koulutuksen järjestämisen mallin suunnitteluun.

Esitettyjä vaihtoehtoja:

1. Yksi yhteinen koulutuksen järjestäjä
-esi- ja perusopetus sekä toisen asteen koulutus
2. Yhteinen lukio-opetuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjä
3. Yhteinen lukio-opetuksen järjestäjä
4. Yhteinen esi-,perus- ja lukio-opetuksen järjestäjä
5. Mikään ei muutu

Mallien lisäksi KOPA-valmisteluryhmi teki oman linjauksensa koulutuksen järjestämisestä esitettäväksi kuntajohdon 9.2.2021 tilaisuudessa. Linjauksen mukaan alueelle tulee saada yksi yhteinen koulutuksen järjestäjä, jonka tehtävänä on järjestää esi- perus- ja lukiokoulutuksen Alajärven, Evijärven, Lappajärven ja Vimpelin alueella vastuukunta-mallilla JAMIn tarpeet huomioiden. Vastuukunnalla tarkoitetaan kuntalain 51 § ja 52 § mukaista toimintaa, jossa kunta voi hoitaa tehtävää yhden tai useamman kunnan puolesta siten, että kunnilla on yhteinen toimielin, joka vastaa tehtävän

hoitamisesta. Lisäksi kuntien välisellä sopimuksella sovitaan Kuntalain 8§: mukaisesta toiminnan siirtämisestä toiselle kunnalle.

Linjauksen mukaista valmistelua jatketaan viemällä yhteinen esitys tiedoksi alueen koulutuksen järjestäjille (ltk ja hallitukset sekä valtuustot) huhti-toukokuun 2021 aikana. Lisäksi syksyllä 2021 järjestetään kunta- ja oppilaitosjohdon sekä muiden kuntapäättäjien yhteinen tilaisuus, jossa todetaan valmistelun tilanne. Järjestettävällä tilaisuudella pyritään saamaan aikaan edelleen yhteinen näkemys tavoiteltavasta mallista ja toteuttajasta. Samalla sovitaan toteuttamisen aikataulusta.

Sivistysjohtaja:

Lautakunta merkitsee tiedoksi tilanteen ja saattaa sen edelleen tiedoksi kunnanhallitukselle ja valtuustolle.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Tästä päätöksestä antaa lisätietoja sivistysjohtaja Tarja Puro puh. 044-3699 221 tai 06-2412 5120.